

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.:
02/1658 FM KyK

Vår ref.:
adm/poh

Dato:
3. mai 2005

HØRING – FORSLAG TIL ENDRINGER I LOV OM FORETAKSPENSJON OG INNSKUDDSPENSJON

NARF er ikke blant høringsinstansene i ovennevnte sak. Selv om vårt anliggende i herværende sak ikke er direkte berørt gjennom det som nå er sendt ut på høring tillater vi oss likevel å gi uttrykk for det vi opplever som en svært urimelig og svakt begrunnet diskriminering av de aller minste virksomhetene gjennom lov om foretakspensjon.

I Innledning

Utgangspunktet for NARFs engasjement i denne saken var at flere av våre medlemmer henvendte seg til foreningen og beklaget at de aller minste foretakene blir diskriminert ved at de ikke kommer inn under reglene om Foretakspensjon. Vi har tidligere, senest i vårt brev av 15. oktober 2003 til Finansdepartementet, gitt uttrykk for våre synspunkter i denne saken. Finansministeren svarte på vår henvendelse i brev av 27. februar 2004. NARF mener at regelverket fortsatt diskriminerer de aller minste virksomhetene og benytter derfor denne anledningen til å minne om problemstillingen.

Den urimelige diskrimineringen skjer ved at enkeltpersonsforetakene og andre virksomhetstyper med bare eier som virksomhetsutøver ikke oppfyller vilkårene for å komme inn under reglene om foretakspensjon med de skattemessige gunstige ordninger dette medfører. Eierne av de aller minste virksomhetene uten ansatte er gjennom ekskluderingen i foretakspensjonsloven henvist til å tegne individuelle pensjonsavtaler (IPA) etter skatteloven § 6-47. Dette med de langt dårligere skattemessige effekter denne ordningen gir.

II Foretakspensjonsloven

Foretakspensjonsloven (ftpensjl.) gjelder "foretakspensjonsordning hvor det gis eller har vært gitt inntektsfradrag etter skatteloven § 6-46 og foretak som har eller oppretter slik pensjonsordning", jf ftpensjl. § 1-1 første ledd. Hva gjelder selve pensjonsordningen kan denne opprettes av foretak for å sikre arbeidstakere i foretaket og andre forsikrede pensjonsytelser i tillegg til de ytelser som til enhver tid utbetales i henhold til lov om folketrygd. Minstekravene for å kunne komme inn under ordningen er regulert i ftpensjl. § 2-2 første ledd som bestemmer at:

"Pensjonsordningen skal omfatte minst to personer i foretaket som begge har en arbeidstid

og lønn som utgjør 75 prosent eller mer av full stilling, eller minst en arbeidstaker uten eierinteresse i foretaket som har arbeidstid og lønn i foretaket som utgjør 75 prosent eller mer av full stilling.”

I medhold av skatteloven § 6-46 innrømmes arbeidsgiver (foretaket) fradrag for tilskudd til foretakspensjonsordning etter lov om foretakspensjon.

Både eierne av enkeltpersonforetakene og heleide aksjeselskaper uten andre ansatte diskrimineres fra ovennevnte bestemmelser i ftpensjl. § 2-2 ved at de ikke oppfyller vilkårene for å komme inn under ordningen.

III Individuell pensjonsavtale etter skatteloven (IPA)

I samsvar med regler gitt av departementet kan det gis fradrag for premie, innskudd og tilskudd til premiefond under individuelle pensjonsavtaler. Fradraget kan ikke overstige kr 40 000. Reglene om dette følger av skatteloven § 6-47 første ledd bokstav c.

IV Skattemessige likheter og ulikheter ved IPA og Foretakspensjon (FPS)

De skattemessige likheter mellom IPA og FPS er primært følgende:

- Det innrømmes fradrag i alminnelig inntekt for innbetaling av premie
- Avkastningen skattlegges først ved utbetaling av pensjon
- Ingen formuesskatt på de innestående midler
- Utbetalingene skattlegges som personinntekt (med brutto skatt).

Skattemessige ulikheter ved de to ordningene:

- For FPS må arbeidsgiver også svare arb. giv. avg. av det sparte beløpet.
- For IPA er det en lovfestet fradragssamme på kr 40 000.
- For IPA gjelder en minste utbetalingsperiode på 10 år samt nedre aldersgrense for utbetaling på 64 år.

Til tross for mange grunnleggende likhetstrekk i de to ordninger synes det som at et vesentlig poeng er oversett. Nemlig den forskjell det gir at FPS kan utgiftsføres mot virksomhetsinntekt (mot foretakets alminnelig inntekt) i motsetning til IPA som kun kan utgiftsføres mot alminnelig inntekt i skattyters personlige selvangivelse. Denne forskjellen medfører at for foretak som kommer inn under FPS vil beregningsgrunnlaget for personinntekt (beregnet personinntekt) bli redusert med FPS-kostnadene, mens for IPA vil kostnaden ikke ha innvirkning på personinntekten.

Dette kan vises ved to eksempler:

Eks. 1 Enkeltpersonforetak som kommer inn under reglene om FPS – fordi eier + en ansatt jobber mer enn 75%:

Inntekt	120
<u>Pensjonskostnader på</u>	<u>20</u>
Netto inntekt	100

Forutsatt at det ved fastsettelsen av beregnet personinntekt ikke korrigeres for driftsmidler og ansatte i virksomheten, vil 100 også være lik den beregnede personinntekt for virksomheten. Med en antatt skatteprosent på 40% på personene som det skal beregnes personinntekt for blir pensjonskostnaden etter skatt 12 ($20 - (20 \times 40\%) = 12$).

Eks. 2 Enkeltpersonforetak som ikke kommer inn under reglene om FPS og derfor er henvist til IPA – fordi eier + en ansatt jobber mindre enn 75%:

Inntekt	120
Pensjonskostnader på 20 (ikke til fradrag mot næringsinntekt)	0
Netto inntekt	120

Ved samme forutsetninger som over vil den beregnede personinntekt for deltaker i virksomheten bli 120. Pensjonskostnadene kan kun føres til fradrag direkte i selvangivelsen til eier av enkeltpersonsforetaket. Alminnelig inntekt som pensjonskostnadene kan føres mot i selvangivelsen har en skattesats på 28% og pensjonskostnaden etter skatt vil her bli 14,4 ($20 - (20 \times 28\% = 5,6) = 14,4$).

Ovennevnte eksempler er noe forenklet, men viser i korthet hvorfor fradrag i alminnelig inntekt slår forskjellig ut ettersom fradraget innrømmes mot alminnelig inntekt i selskapets næringsoppgave eller mot alminnelige inntekt direkte i selvangivelsen. Eksempelene viser at pensjonskostnadene i de to virksomhetene etter skatt blir henholdsvis 12 og 14,4 med en merkostnad for eier av de aller minste virksomhetene på 2,4.

V Oppsummering/konklusjon

Vi har tidligere, blant annet i vårt brev av 26. september 2003 til Pensjonskommissjonen, gitt uttrykk våre synspunkter vedrørende den her nevnte diskriminering. De fleste politikere og organisasjoner som vi har hatt møter med i saken så langt gir alle uttrykk for at de er enige om at denne forskjellsbehandlingen mellom de små og de aller minste foretakene er svakt begrunnet og svært urimelig.

Enkelte har imidlertid gitt uttrykk for at dersom det åpnes for at enkeltpersonsforetakene også kan føre pensjonskostnader til fradrag mot virksomhetsinntekt vil dette igjen kunne åpne for at en del passive investorer på denne måten bruker virksomheten til å finansiere private pensjonsspareordninger. Etter vår vurdering skyldes denne påstanden mangelfull innsikt i regelverket og de muligheter som lovregulering gir. En fradragsrett for pensjonssparing etter lov om foretakspensjon kunne for eksempel være knyttet opp mot et vilkår om at det ble drevet næring. Skattemyndighetene er allerede i dag vel kjent med og har lang erfaring i å vurdere hva som er næring eller ikke. Den nedre grensen for hva som er næring eller ikke vil dessuten kunne få ny aktualitet dersom forslagene til ny skattereform blir vedtatt.

Den diskriminerende grensen for de aller minste foretakene kan derfor både fjernes ved at det åpnes for at alle som driver næring også kommer inn under reglene om foretakspensjon, eller ved at det gis rett til å føre kostnader til IPA mot næringsinntekt.

Vi håper vi med dette har klart å formidle og begrunne hvorfor Finansdepartementet nå må benytte sjansen til å vurdere denne diskrimineringsregelen i Foretakspensjonsloven samtidig med denne høringen.

For øvrig har vi ingen merknader til høringsnotatet.

Dette høringssvaret er også sendt elektronisk til e-postadresse: postmottak@finans.dep.no.

Med vennlig hilsen
Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening

Sandra Riise
Administrerende direktør

Per-Ole Hegdahl
Advokat